

Bytí a jsoucí

Již od dávných časů, zejména však od dob scholastických diskusí, se stalo sloveso „býti“ a ovšem jeho substantivní tvar „bytí“ velkým problémem: jaký má jsoucnost vztah k bytí? Někdy se to řešilo myšlenkou tzv. „podílnictví“ (participace) – jsoucí se podílí resp. má „podíl“ na bytí. Ale má také bytí nějaký „podíl“ na jsoucím nebo aspoň na jsoucnosti? Jaká je rozdílnost mezi jsoucností a bytím? Může být „bytí“ chápáno jako „jsoucí“, tedy jako „jsoucno“? Jak souvisí „bytí“ nějakého jsoucna s tím, že opravdové „jsoucí“ může být jen „jedno“? Jaká je „skutečnost“ pouhé hromady, nemůžeme-li jí přisoudit „bytí“? Můžeme o takové pouhé hromadě vůbec říci, že „jest“? A pokud ano, musíme popřít, že je pouhým agregátem, anebo musíme opustit starou tezi, že jsoucí je vždycky „jedno“? A ovšem: nejde jen o to, čeho je hromadou, ale jak to, čeho je (nebo není) pouhou hromadou, spolu souvisí nebo nesouvisí, tj. jaké jsou vztahy mezi jednotlivými „členy“ oné hromady. A co takový vztah sám – je „jsoucí“? A můžeme jej tedy považovat za „jsoucno“? Má také podíl na „bytí“?

(Písek, 141019-3.)